

Krokoms
kommun
KROKOMEN TJÆLTE

Förstudie Nyheden och skolstruktur i Krokom

Variant A och B

Barnkonsekvensanalys, Risk- och konsekvensanalyser,
kvalitetsresultat och lärarbehörighet

2026-03-09

Vi gör plats för växtkraft

Barnkonsekvensanalys Variant A

Barnkonsekvensanalys görs utifrån barns perspektiv och ser till hur förändringar påverkar barnen i verksamheten. Det finns olika nivåer av dessa analyser och i detta skede i processen deltar inga barn, detta kommer i ett senare skede.

Deltagare: Verksamhetschef elevhälsa, pedagogisk ledare, skolpsykolog, pedagogisk handledare, skolsköterska, skolkurator, skolpsykolog och projektledare.

Samlad F-9 struktur

- Nyhedens skola blir F–9 inklusive anpassad grundskola.
- Aspås och Dvärsett blir F–3 skolor.
- Ger kontinuitet, fler resurser och en sammanhållen skolgång.

Stärkt elevstöd

- Större elevunderlag möjliggör behöriga och specialiserade kompetenser (specialpedagoger, modersmål, elevhälsa) och minskar sårbarhet vid frånvaro.

Övergång och trygghet

- Tidigare och stabil placering i F–9 kan minska riskerna vid stadieövergångar och stödjer långsiktig utveckling för majoriteten av eleverna.

Miljö, aktiviteter och resurser

- Förbättrade utemiljöer, rastaktiviteter och skolbibliotek samt moderna, energieffektiva lärmiljöer stärker social och pedagogisk utveckling.

Möjliga utmaningar

- Vissa elever kan föredra mindre sammanhang, men övergångar i åk 7 blir inte nödvändigtvis lättare; stödinsatser och samverkan kan mildra.

Anpassad grundskola

- Variant A med en samlad anpassad skola åk 1-9 bedöms fördelaktigt för lärande och social trygghet. Skolgången bör ske tillsammans med elever i samma ålder men också med klasser på samma utbildningsnivå.

Påverkansfaktorer och konsekvenser

Stödresurser

- Samlad F–9 skola ger bättre förutsättningar att ha hög andel behöriga lärare, bättre stödresurser och tydligare lärandeprecision, särskilt för elever med kontinuerliga stödbehov.

Trygghet och studiero

- Större skola skapar fler relationer och lugnare miljö. Kontinuitet i trygghetsarbete när högre årskurser tar vid t ex PAX från F–3 (PAX är en modell för studiero och trygghet som tillämpas i skolorna i Krokoms kommun).

Risker och åtgärder

- Övergångar kan bli utmanande för elever från små enheter. Kräv genomarbetat mottagande, gemensam kultur och tydliga strukturer.

Praktiska effekter

- Elever stannar på samma plats genom skolgången; färre verksamhetsresor sparar tid och minskar stress.

Barnkonsekvensanalys Variant B

Små enheter och uppdelad F-9 struktur.

- Nyhedens skola blir åk 4–9. Aspås, Dvärsett och Kvarnbacken behåller F–3.

Trygghet och studiero

- Större utmaningar för trygghet, studiero och kontinuitet när åk 4 blir brytpunkt.
- Flera skolkulturer som ska mötas – risk för otrygghet och social oro.

Verksamhetsresor

- Positivt med färre verksamhetsresor i åk 4–6.

Spridd kompetens på många små enheter

- Spridd kompetens på många små enheter – risk för sänkt kvalitet.

Påverkansfaktorer och konsekvenser

Små F-3 skolor

- Svårt att rekrytera/behålla behörig personal till små F-3 skolor. Risk för sämre kvalitet, särskilt för elever med specialpedagogiska behov, modersmål och studiehandledning.

Trygghet och studiero

- Små grupper kan skapa utanförskap och färre jämnåriga. Avsaknad av sammanhållen PAX-struktur minskar trygghet vid skolbyten.

Anpassad grundskola

- Variant B bedöms strida mot barnkonventionen och skollagen. Separation från jämnåriga från åk 4 ger stora negativa följder för lärande och social trygghet.

Samlad bedömning av barnkonsekvensanalyser

- Variant B innebär större risker än variant A, särskilt för små enheter och anpassad grundskola.
- Version A beskriver en samlad F–9-lösning som ger bättre kompetensförsörjning, likvärdighet, stabil elevhälsa, minimerade övergångsbrott och reducerade verksamhetsresor. För anpassad grundskola framhålls vikten av närhet till grundskolan och att elever går med jämnåriga.
- Version B varnar för negativ påverkan vid åk 4-inskolning (kunskapstapp, trygghet/studiero) och för små F–3-enheters sårbarhet (personal, SVA, elevhälsa).
Kritiken är särskilt skarp för anpassad grundskola vid delning/separation från jämnåriga; förespråkar också här samlad F–9.
- Kontinuitet och mottagarkapacitet: En samlad F–9-struktur minimerar risker i övergångar och säkrar stöd över tid.
- Små F–3-enheters riskprofil: Rekrytering, elevhälsa och SVA-stöd blir sårbara i mycket små enheter — detta riskerar direkt påverkan på likvärdighet.
- Verksamhetsresor: En samlad lösning minskar transporter och frigör rast- och undervisningstid.

Risk- och konsekvensanalyser

Risk- och konsekvensanalys görs utifrån verksamhetsperspektivet och ser till hur förändringar påverkar personal i verksamheten.

Deltagare: Förvaltningschef, rektor och skyddsombud

Psykosociala risker

- Stress, oro och otydlighet vid förändringar påverkar arbetsmiljö och stabilitet.

Kommunikation

- Bristande tydlighet och transparens skapar missförstånd; kräver återkommande information.

Organisatoriska och fysiska risker

- Omställning, flytt och teknikfrågor ökar belastning; trafiksäkerhet vid obevakad järnvägsövergång.

Särskilda elevrisker

- I anpassad grundskola kan vissa scenarier riskera brott mot skollagen.

Rekommenderade åtgärder

Stärkt kommunikation

- Tidssatt, konsekvent information via skriftliga och muntliga kanaler med dialog och återkoppling för personal, elever och vårdnadshavare.

Trafiksäkerhet vid övergångar

- Behov av fysiska förbättringar i samverkan med Trafikverket och organisatoriska lösningar som minskar transporter över järnvägsövergång.

Anpassad grundskola och regelefterlevnad

- Behov av fördjupade risk- och konsekvensanalyser för att bevarad helhet i verksamheten och säkerställa kompetens för att undvika lagbrott.

Ergonomi, stöd och planerade flyttar

- Ergonomiska förbättringar och företagshälsovård som stöd. Noggrann planering av flytt/ombyggnation för att minska störningar och risker.

Samlad bedömning och variantjämförelse

Stabilitet och laguppfyllelse

- Variant A bedöms vara mest stabilt och lagmässigt hållbart, minskar risk för regelbrott.

Samlad elevhälsa

- Variant A bedöms skapa effektivare arbete med kontinuitet, bredare kompetens och helhetsbedömningar.

Färre skoltransporter

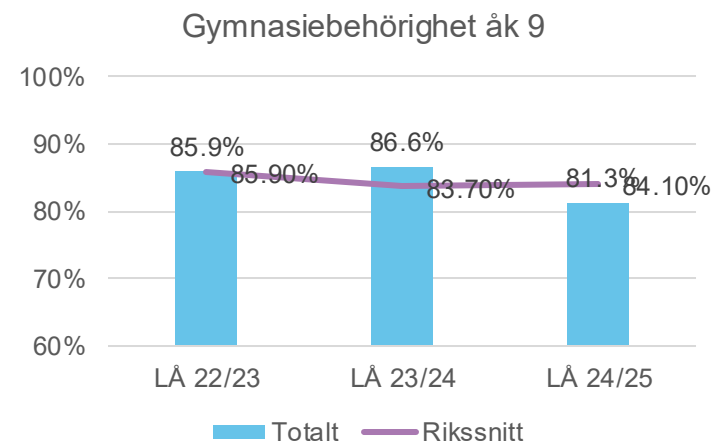
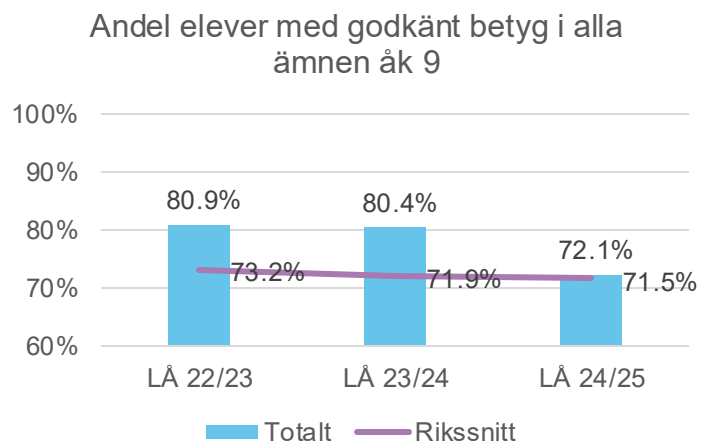
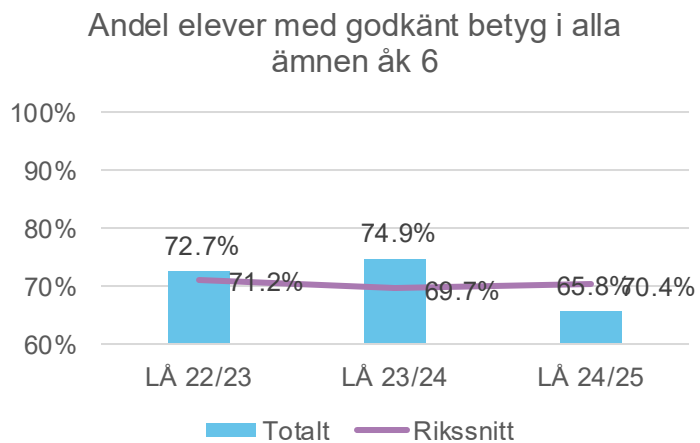
- Variant A bedöms öka tryggheten och minska arbetsmiljörisker kopplade till verksamhetsresor.

Kollegialt samarbete och resurser

- Variant A ger större kollegiala sammanhang och effektivt resursutnyttjande i stöd och bibliotek.

Sjunkande kunskapsresultat försvårar uppdraget om hög utbildningskvalitet i befolkningsmålet

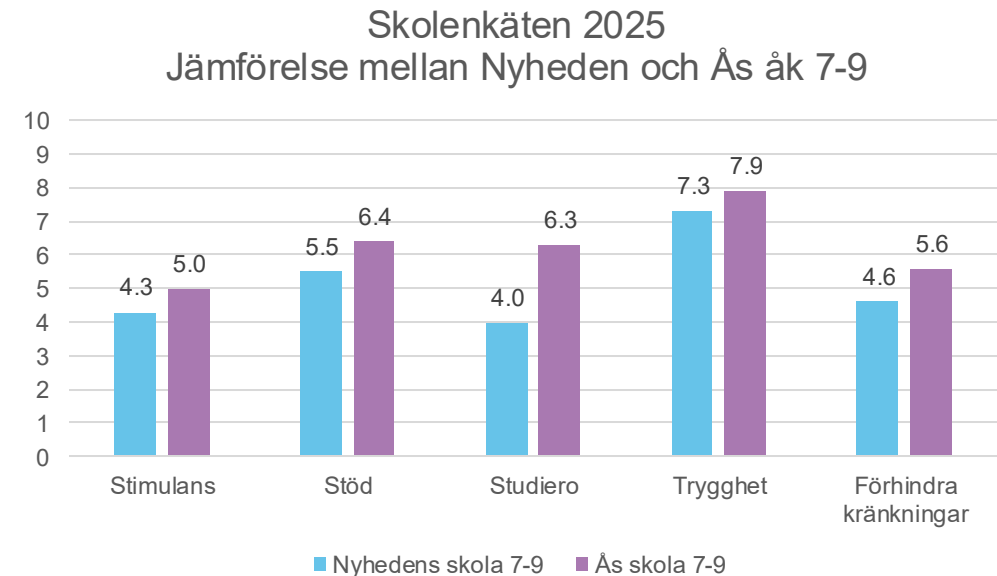

- Andel elever med godkänt betyg i alla ämnen i årskurs 6 försämrades 2024-25 jämfört med 2023-24, från 74,9% till 65,8%.
- Andel elever med godkänt betyg i alla ämnen 9 försämrades 2024-25 jämfört med 2023-24, från 80,4% till 72,1%.
- Andel elever behöriga till gymnasiet försämrades 2024-25 jämfört med 2023-24, från 86,6% till 81,3%.
- Försämrade kvalitetsresultat finns i störst utsträckning i kommunens mindre skolenheter, t ex andel elever med godkänt betyg i åk 6 2024-25 Aspås skola 60% och Kvarnbacksskolan 50%.
- Behov av särskilt stöd till elever har ökat.
- Utmanande att ge likvärdiga kompensatoriska insatser till alla elever som har behov av det utifrån hur skolstrukturen ser ut med flertal små skolenheter.

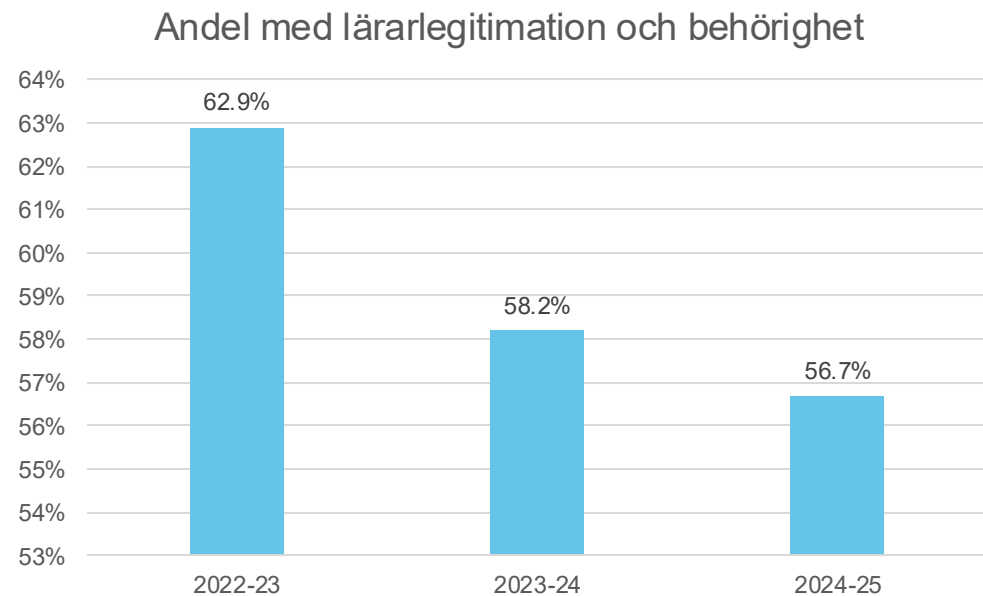
Bättre kvalitetsresultat i F-9 skolor än i 7-9 skolor

- Skolinspektionens Skolenkät visar på tydliga skillnader inom flera områden mellan Ås skola (F-9 skola) och Nyhedens skola (7-9 skola).
- Större kontinuitet och trygghet. Eleverna slipper byta skola vid årskurs 6, vilket minskar oro och stress kring skolbyten. Det skapar stabilitet både socialt och pedagogiskt.
- Starkare relationer mellan elever och personal. Lärare och elevhälsoteam får fler år på sig att lära känna eleverna, vilket gör det lättare att upptäcka behov tidigt, ge rätt stöd och bygga goda relationer.
- Färre negativa gruppdynamiska effekter i högstadiet. I 7-9 skolor samlas flera elevgrupper samtidigt som tonårsutvecklingen är som intensivast. F-9-skolor har ofta mer stabila grupper, vilket kan ge lugnare miljöer och färre konflikter.
- Bättre förutsättningar för en röd tråd i undervisningen. Lärare i olika stadier kan samverka mer långsiktigt.
- Äldre elever blir förebilder för yngre elever.

Låg andel lärare med lärarlegitimation och behörighet försvårar uppdraget om god kompetensnivå i befolkningsmålet

- Utmaning med sjunkande lärarbehörighet i Krokoms kommuns grundskolor, särskilt i de små skolorna, t ex Aspås skola 50,1% (rikssnitt 72,6%).
- Det finns svårigheter att bredda behörigheten hos lärare, framför allt i små skolor med få behöriga lärare, som får särskilt stor påverkan för undervisningskvaliteten om lärare är obehöriga.
- I skolor som har få lärare och där behörigheten är låg, kan kompetensutvecklingen och det kollegiala lärandet bli bristande.
- På små skolor med stora avstånd bedrivs undervisning i åldersintegrerade klasser vilket ofta har en negativ påverkan på undervisningens kvalitet.

Samlad bedömning av kvalitetsresultat

Variant A med F-9 skola i Krokoms skapar bättre förutsättningar för att förbättra kvalitetsresultaten än variant B med 4-9 skola i Krokoms.